

فعالیت‌های آموزش و پرورش استثنایی در راستای اجرایی شدن سند تحول بنیادین

تهران (پانا) - معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی در نشست صمیمی وزیر آموزش و پرورش با مدیران حوزه ستادی آموزش و پرورش استثنایی فعالیت‌های آموزش و پرورش استثنایی در راستای اجرایی شدن سند تحول بنیادین را تشریح کرد.

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل سازمان آموزش و پرورش استثنایی، سید جواد حسینی در این نشست با بیان اینکه ارتقا کیفیت، بسط عدالت و توسعه مشارکت سه ضلع مثلث طلایی اهداف بلند سند تحول بنیادین هستند گفت: آموزه های سند تحول بنیادین در لایه های برنامه ای و عملیاتی شامل چهار بخش تاسیسی و نوآورانه، توقیفی و تعطیلی، تعدیلی و اصلاحی و تثبیتی و استمراری است که بر همین اساس برنامه های سازمان آموزش و پرورش استثنایی نیز تدوین شده است.

فعالیت ها و برنامه های تثبیتی و استمراری همراه با تعدیل و تکمیل سازمان آموزش و پرورش استثنایی

حسینی با اشاره به فعالیت ها و برنامه های تثبیتی و استمراری همراه با تعدیل و تکمیل سازمان آموزش و پرورش استثنایی گفت: برنامه سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی، اتخاذ رویکرد تلفیقی فراگیر، ایجاد دوره های پیش حرفه ای و حرفه ای، راه اندازی مراکز آموزشی و توان بخشی مشکلات ویژه یادگیری، راه اندازی مراکز مشاوره و راهنمایی، ارائه خدمات توان بخشی، ارائه خدمات حمایتی، سرویس ایاب و ذهاب دانش آموزی، تالیف و مناسب سازی محتوا کتب درسی و مداخلات به هنگام طلایی از جمله فعالیت ها و برنامه های تثبیتی و استمراری همراه با تعدیل و تکمیل سازمان آموزش و پرورش استثنایی می باشند.

رویکردها و برنامه های تاسیسی سازمان آموزش و پرورش استثنایی

معاون وزیر در ادامه به تشریح رویکردها و برنامه های تاسیسی سازمان آموزش و پرورش استثنایی پرداخت و گفت: اجتماعی شدن سازمان، توسعه مشارکت ها، فناوری های نوین و دیجیتالی، توجه به همه قشرهای دانش آموزی، نگاه برنامه ریزی مبتنی بر دانش بنیادی، تمرکز بر خانواده، اولیا و مشارکت محوری و ایجاد مراکز جدید از جمله رویکردها و برنامه های تاسیسی سازمان آموزش و پرورش استثنایی هستند.

رویکردهای تعطیلی و توقیفی سازمان آموزش و پرورش استثنایی

وی افزود: با نگاه تعطیلی و توقیفی به دنبال حذف برنامه سنجش جهش تحصیلی، تفکیک انگاری، تغییر نگرش به دانش آموزان با نیازهای ویژه از ناتوانی ذهنی و تغییر نگرش از دیدگاه نقص مینا به دارایی مینا هستیم.

تدوین و اجرایی سازی سه بسته تحولی با ۸ برنامه و ۳۰ فعالیت تاسیسی

حسینی با بیان اینکه در راستای اجرایی سازی سند تحول در نظام تعلیم و تربیت و بر اساس آموزه های این سند ۹۳ درصد فعالیت ها و برنامه های سه بسته تحولی سازمان آموزش و پرورش استثنایی نوآورانه و تاسیسی هستند گفت: یکی از ارکان اصلی سند تحول بنیادین توسعه مشارکت ها است و بر همین اساس نیز در آموزش و پرورش استثنایی بسته تحولی

توسعه مشارکت ها، کاهش تمرکز و اجتماعی شدن تدوین و اجرایی شده است.

وی افزود: سه بسته تحولی مدرسه انطباقی، مداخلات به هنگام طلایی و توسعه مشارکت ها، کاهش تمرکز و اجتماعی شدن سازمان مشتمل بر ۸ برنامه و ۳۰ فعالیت بودند که بر اساس ارزیابی های وزارت این سه بسته جزو بسته ای موفق ارزیابی شدند و تمامی اهداف پیش بینی شده در این بسته ها نیز محقق شد.

اجتماعی شدن آموزش و پرورش استثنایی

معاون وزیر یکی از برنامه های اصلی سازمان آموزش و پرورش استثنایی را اجتماعی شدن سازمان دانست و گفت: برای اجتماعی شدن آموزش و پرورش استثنایی تاکنون در سطح وزارتخانه جلسات متعدد با معاونین و تفاهم نامه های کاری منعقد شده است و در سطح ادارات کل نیز جلسات متعددی با شورای معاونین و مدیران مناطق تمام استان ها برگزار شده است.

وی افزود: در راستای اجتماعی شدن تاکنون ۵۰ نشست برون سازمانی برگزار شده است و شوراهای آموزش و پرورش استانها نیز ۱۶۰ مصوبه مرتبط با آموزش و پرورش استثنایی داشته اند.

وی گفت: نشست های مختلف با سازمان های مردم نهاد، حضور پر رنگ در صدا و سیما و خبرگزاری ها، انجام سفرهای استانی و دیدار با استانداران و ارتباط مستمر با رسانه ها از جمله دیگر برنامه های مرتبط با اجتماعی شدن آموزش و پرورش استثنایی است.

حسینی با بیان اینکه آموزش و اطلاع رسانی از ارکان اجتماعی شدن سازمان است گفت: برگزاری ۱۲۰ جلسه ویدئو کنفرانسی در سال گذشته با مدیران استانی، برگزار ۱۷ نشست در خصوص بسته های تحولی، ۵۰ سفر حضوری به استان ها، انعکاس بیش از هزار خبر از آموزش و پرورش استثنایی در رسانه ها، تولید داده نما و برگزاری نشست های متعدد خبری از دیگر فعالیت ها در حوزه اجتماعی شدن سازمان در سال گذشته است.

استراتژی آموزش و پرورش استثنایی حرکت به سمت علم بنیان شدن نظام تصمیم گیری و برنامه ریزی است

رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی با بیان اینکه استراتژی آموزش و پرورش استثنایی حرکت به سمت علم بنیان شدن نظام تصمیم گیری و برنامه ریزی است گفت: راه اندازی کارگروه رصد کاربری مطالعات ملی و بین المللی، راه اندازی میزهای گفتگوی علمی و اجتماعی، استفاده از صاحب نظران دانشگاهی کشور در کارگروه های سازمان و ارتباط با انجمن های علمی و بین المللی نظیر انجمن مددکاران اجتماعی، ستاد علوم شناختی ریاست جمهوری، دانشگاه بهزیستی و علوم توان بخشی، پژوهشگاه علوم تربیت بدنی و پژوهشکده کودکان استثنایی وزارت آموزش و پرورش از جمله فعالیت های انجام شده مبتنی بر علم بنیان شدن نظام تصمیم گیری و برنامه ریزی است.

نظام برنامه ریزی و تصمیم گیری مشارکت محور

حسینی برنامه ریزی و تصمیم گیری مشارکت محور را از دیگر ارکان فعالیت های آموزش و پرورش استثنایی دانست و گفت: تشکیل ۳۲ دبیرخانه در ۳۲ استان با موضوعات آموزشی، پرورشی و توان بخشی، تشکیل هسته های مختلف کارشناسی، نظام تصمیم گیری از مدرسه تا ستاد، تشکیل شورای مشورتی گروه های ۷ گانه تحت پوشش سازمان، جمع آوری ایده های مطلوب، گروه بندی تخصصی معلمان با مشارکت ۵۲۵۳ معلم، نظارت همتا، تشکیل مجلس دانش آموزی دانش آموزان استثنایی، راه اندازی پارلمان مشورتی اولیا، طرح گنجینه مدیریتی استثنایی کشور و ایجاد ۲۱۰ باشگاه پیشکسوتان از جمله برنامه های اجرا شده مبتنی بر نظام برنامه ریزی و تصمیم گیری مشارکت محور آموزش و پرورش استثنایی هستند.

اولیا در تعلیم و تربیت دانش آموزان استثنایی نقش اساسی را دارند

معاون وزیر با بیان اینکه اولیا در تعلیم و تربیت دانش آموزان استثنایی نقش اساسی را دارند گفت: ایجاد پارلمان مشورتی

اولیا، طرح مدرسه یاری اولیاء با حضور بیش از ۴ هزار ولی متخصص، طرح اولیاء همیار معلم و ایجاد ۷ پایگاه جامع آموزش و توانمندسازی و اطلاع رسانی اولیاء از جمله برنامه های مرتبط با اولیا میباشند که در آموزش و پرورش استثنایی اجرایی شده است.

معلم با کیفیت عامل اصلی افزایش کیفیت در نظام تعلیم و تربیت

وی معلم با کیفیت را عامل اصلی افزایش کیفیت در نظام تعلیم و تربیت دانست و گفت: برگزاری ۴۶ دوره توانمند سازی معلمان، آموزش مهارت های چندگانه به ۱۰ درصد از معلمان، تعیین ضوابط درجه بندی مدارس استثنایی، پیگیری استثنای شدن نیروهای حوزه استثنایی از قانون مدیریت خدمات کشوری و پیگیری قرار گرفتن نیروهای توان بخشی در گروه شغلی معلمان از جمله فعالیت های مرتبط با معلمان است.

توسعه فضاهای آموزشی، ورزشی و پرورشی استاندارد

معاون وزیر یکی از عوامل ارتقای کیفیت نظام تعلیم و تربیت را فضاهای آموزشی و پرورشی استاندارد دانست و گفت: کلنگ زنی و یا افتتاح ۱۵۰ مدرسه از ۲۱۰ مدرسه موردنیاز در یک سال ونیم گذشته، مناسب سازی ۱۲۰۰ مدرسه، راه اندازی نهضت مشارکتی توان افزایی در جهت تامین تجهیزات موردنیاز دانش آموزان استثنایی و کمک ۱۴۰ میلیارد تومانی خیرین به این حوزه، آغاز فرایند احداث ۳۵۰ سالن ورزشی درون مدرسه ای، راه اندازی ۴۱ سالن ورزشی اختصاصی، راه اندازی ۸ مراکز جامع تشخیصی و خدمات توان بخشی و مشاوره ای، ایجاد ۴ اتاق تاریک و چند حسی و راه اندازی ۴ پارک توانبخشی و جهت یابی از جمله فعالیت های مرتبط با فضاهای آموزشی و تربیتی است.

وی افزود: توسعه مراکز مشکلات ویژه یادگیری از ۷۴۱ مرکز به ۷۸۳ مرکز، توسعه مراکز مشاوره و توان بخشی از ۱۵ مرکز به ۵۲ مرکز، توسعه اتاق های بازی از ۵ اتاق به ۲۳ اتاق بازی خاص دانش آموزان آسیب دیده بینایی و راه اندازی ۳۲ پایگاه جامع آموزش مجازی از دیگر فعالیتهای انجام شده در حوزه فضاهای آموزشی و تربیتی است.

تعلیم و تربیت دانش آموزان دیرآموز

حسینی در ادامه به تشریح فعالیتهای انجام شده در حوزه تعلیم و تربیت دانش آموزان دیرآموز پرداخت و گفت: شناسایی دانش آموزان دیرآموز، آموزش معلمان و مدیران، تولید محتوا و تولید و توزیع بسته های آموزشی با همکاری معاونت ابتدایی، آموزش اولیا و اجرای مداخلات بهنگام از جمله فعالیت ها در این حوزه است.

تدوین اسناد راهبردی

وی در خصوص تدوین اسناد راهبردی نیز گفت: تاکنون سند جامع راهبردهای آموزشی های فنی- حرفه ای، توسعه رشته های مهارتی، سند جامع مداخلات بهنگام طلایی، سند مداخله بهنگام آموزشی و توانبخشی در تمامی گروههای تحت پوشش و سند تولید محتوا الکترونیکی و فیلم های آموزشی ویژه دانش آموزان استثنایی تدوین و اجرایی شده است.

فعالیت‌های انجام شده در خصوص بسته تحولی مداخلات بهنگام طلایی

رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی در ادامه به تشریح دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده در خصوص بسته تحولی مداخلات بهنگام طلایی پرداخت و گفت: سال گذشته سند جامع مداخلات بهنگام طلایی در آموزش و پرورش استثنایی تدوین و اجرایی شد و افزایش ۱۵ درصدی ارائه خدمات توانبخشی به نوآموزان پیش دبستانی در این بسته تحولی هدف و گذاری شده بود اما با تلاش و فعالیت‌های انجام شده افزایش ۶۱.۷ درصدی را در این حوزه شاهد بودیم.

وی افزود: هدف و گذاری افزایش ۴۵ درصدی خدمات توانبخشی درون و برون مدرسه و ای و تحقق ۵۰ درصدی و هدف و گذاری افزایش ۵ درصدی خدمات مشاوره و ای و تحقق ۸.۹ درصدی از جمله دستاوردهای سال

گذشته بسته تحولی مداخلات بهنگام طلایی بود.

حسینی افزود: برای سال تحصیلی ۱۴۰۰ افزایش پوشش تحصیلی نوآموزان پیش‌دبستانی از ۱۰ هزار و ۹۹۱ نفر به ۱۵ هزار نفر هدف‌گذاری شده است.

معاون وزیر برنامه سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی نوآموزان بدو ورود به دبستان و پیش‌دبستانی را یکی از فعالیت‌های بزرگ سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی دانست و گفت: سال گذشته و علی‌رغم شرایط کرونایی ۹۸.۸ درصد نوآموزان بدو ورود به دبستان تحت پوشش این برنامه قرار گرفتند و هدف‌گذاری این برنامه برای سال ۱۴۰۰ پوشش ۹۹ درصدی است.

یادگیری مهارت‌های فنی و حرفه‌ای و شغلی نیاز اصلی دانش‌آموزان استثنایی است

معاون وزیر یکی از نیازهای اساسی دانش‌آموزان استثنایی را یادگیری مهارت‌های فنی و حرفه‌ای و شغلی دانست و گفت: تدوین سند جامع آموزش‌وپرورش‌های مهارتی و فنی حرفه‌ای، تدوین و تصویب ۵۰ استاندارد شغلی، تدوین و تصویب شیوه‌نامه کیفیت‌بخشی به آموزش‌وپرورش‌های مهارتی، ایجاد دست کم ۳۲ نمایشگاه دستاوردهای دانش‌آموزان استثنایی، تجهیز ۱۳۸۶ کارگاه هنرستان‌های پیش‌دبستانی و حرفه‌ای و تصویب آیین‌نامه دوره متوسطه کار دانش‌آموزان استثنایی در شورای عالی آموزش‌وپرورش از جمله اقدامات در زمینه آموزش‌وپرورش‌های فنی و حرفه‌ای به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه است.

وی افزود: سال گذشته ۴۱ مدرسه دوره اول متوسطه پیش‌دبستانی و دوم متوسطه حرفه‌ای در ۱۸ استان کشور راه اندازی شد و ۳ توسعه رشته نیز صورت گرفت.

توسعه خدمات توانبخشی

رئیس سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی با اشاره به توسعه خدمات توانبخشی گفت: پوشش ۸۰ درصدی دانش‌آموزان استثنایی در حوزه خدمات توان‌بخشی درون و برون مدرسه‌ای و استفاده ۲۷ هزار دانش‌آموز با نیازهای ویژه از خدمات توان‌بخشی برون مدرسه‌ای از جمله فعالیت‌های سال گذشته در این حوزه است.

تکیه بر فناوری‌های نوین

رئیس سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی تکیه بر فناوری‌های نوین را یکی دیگر از محورهای فعالیت آموزش‌وپرورش استثنایی دانست و گفت: ایجاد اپلیکیشن جامع آموزش و اطلاع‌رسانی، راه‌اندازی سامانه ندای همراه برای دانش‌آموزان تلفیقی فراگیر، ایجاد پایگاه آموزش مجازی در ۳۲ استان، مناسب‌سازی شبکه شاد و اهدای بیش از ۳۰ هزار تبلت به دانش‌آموزان کم‌برخوردار استثنایی از جمله اقدامات انجام شده در خصوص استفاده از فناوری‌های نوین در آموزش‌وپرورش استثنایی است.

تحولات آینده در آموزش و پرورش کودکان استثنایی

معاون وزیر در پایان به برخی تحولات آینده در آموزش و پرورش کودکان استثنایی اشاره کرد و گفت: دوازده تحول اساسی در برنامه سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی، دوازده تحول اساسی در برنامه مراکز آموزشی و توان بخشی مشکلات ویژه یادگیری، تحولات در حوزه مشارکت و توانمندسازی خانواده با تدوین بسته خانواده محور، تحولات در حوزه گروه‌های تحت پوشش و تحولات در کیفیت بخشی به آموزش دانش‌آموزان دیرآموز از جمله تحولات آینده است.